Vətən oldu oğullar

Əbədiləşən könüllü

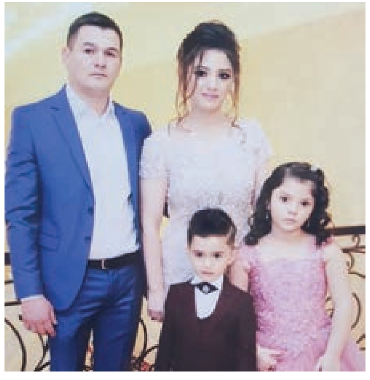

2020-ci ilin payızında Vətən müharibəsi başlayandan bir neçə gün sonra Teymur idman yarışlarında, məşqlərdə, hərbi xidmətdə bir yerdə olduğu uşaqlıq dostu Raufa bildirir: "Erməni işğalçılarının qudurğanlığı həddini aşıb. Bizdən az qala 10 yaş kiçiklər gör necə şücaətlə vuruşurlar... Küçəyə, camaat arasına çıxanda çox sıxılıram, gəl könüllü gedək cəbhəyə. Hərbi xidmətdə olmuşuq, nə qədər təcrübəmiz var, geci-tezi torpaqlarımızı mənfur erməni tapdağından azad etməliyik, ya yox?!"

Rauf dostunun təklifini dərhal dəstəkləyir:
- Nə ürəyimdən keçənlərdən xəbər verdin, mən bunu dünən də, srağagün də sənə demək istəyirdim: amma evlisən, iki azyaşlı uşağın var...

- Nə olar, Allaha şükür, atam, anam, qardaşım var, bir də ki, biz ölməyə yox, ermənilərin dədə-baba yurdlarımızdan qovmağa, haqqədaləti bərqərar etməyə gedirik...

Bu söhbətdən iki gün sonra - müharibənin 9-cu günü dostu Raufla Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Nəsimi rayon idarəsinə gedərək könüllü olaraq cəbhəyə yollanırlar...

Zəfər qələbəsi ilə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsindən Rauf sağ qayıtsa da, Teymur qəhrəmancasına şəhid olur...

Uşaqlığından Vətən təəssübkeşliyi ilə seçilən Teymur Həsənov 1989-cu il aprelin 3-də Bakı şəhərində hərbçi ailəsində dünyaya göz açmışdı. 1996-cı ildə Bakı şəhəri, Yasamal rayonu 153 nömrəli orta məktəbin birinci sinfinə qədəm qoymuş və 2007-ci ildə məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirmişdi. Kiçik yaşlarından idmana böyük maraq göstərən və sərbəst güləşlə məşğul olan Teymur respublikadaxili turnirlərin, yarışların iştirakçısı olmuş, Bakı şəhəri təhsil müəssisələri üzrə dəfələrlə I, II və III yerlərin sahibi olmuşdur. İdmana olan həvəsi onu 2007-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında təhsil almağa gətirib çıxarmışdı.

Teymur Həsənov tələbə ikən - 2009-cu ildə ailə həyatı qurmuşdu.

Atası müharibə veteranı, ehtiyatda olan gizir Mahal Həsənov Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olub. O, Ermənistanın Stepanovan rayonunun Puşkin kəndində anadan olub. Həmin kənddə orta məktəbi bitirdikdən sonra 1984-cü ildə Rusiyaya gedib, Kuybışevin Penza şəhərində hərbi məktəbdə gizirlik kursunda oxuyub. Kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək Ermənistana qayıdıb və orada hərbi hissədə 1987-ci ilə kimi gizir işləyib. Sonra Qərbi Azərbaycandan olan minlərlə soydaşımız kimi Mahal Həsənov və onun mənsub olduğu ailə üzvləri də öz dədə-baba yurdlarından zorla qovularaq Azərbaycana üz tutmuşlar. Şəmkirdə, Gəncədə, nəhayət, Bakıda məskunlaşmışlar.

Gizir Mahal Həsənov 1992-ci ilin əvvəllərindən Ermənistan silahlı birləşmələrinin terror və hücumlarının qarşısını almaq üçün döyüş cəbhəsində - Füzuli rayonunda yerləşən hərbi hissədə fəaliyyətə başlayıb. Bir ildən sonra Lənkəran bölgəsinə hərbi hissə komandirinin köməkçisi göndərilib. Beş ilə yaxın bu vəzifədə çalışan Mahal Həsənov 2002-ci ildən fəaliyyətini Bakı Ali Hərbi Məktəbində davam etdirib. Hazırda ehtiyatda olan hərbçidir.

Söhbətlərdən aydın olur ki, Teymurun Vətənə, hərbi geyimə ilk sevgisi də atasından yaranıb. Teymur hərbi xidmətdə olub. Vətən qarşısında xidməti borcunu uşaqlıq dostu Raufla 2012-ci ildə birgə başa vurub. Elə Teymurun son şəkli də Raufla birgə çəkilib.

Atası Mahal Həsənov deyir ki, Teymur əsgərlikdən gələndən sonra bir neçə dəfə mənə dedi ki, sənin yolunu davam etdirmək üçün hərbçi olmaq istəyirəm: "Ata, mən Bakıda yox, döyüş cəbhəsində hərbçi olmaq istəyirəm. Gedim sənin də, anamın da, babamın da, nənəmin də, yurdundan-yuvasından zorla qovulan soydaşlarımızın da intiqamını alım". Açığı, ailəli və uşaqları körpə olduğuna görə ehtiyat edirdim. Amma o, dediyindən dönmədi...

Teymur yeniyetmə çağlarından həyətlərində göyərçin saxlayırdı, sülh quşlarını çox sevirdi, elə sülhü, əmin-amanlığı da. Vətənini azad, firavan görmək arzusu ilə hər şeyi geridə buraxıb, sentyabrın 29-da dostu Raufla birlikdə, sözləşdikləri kimi, könüllü olaraq minlərlə gəncimiz kimi torpaqlarımızı erməni işğalçılarından azad etməyə yollandı.

Uşaqlıq və cəbhə yoldaşı Rauf danışır ki, Teymur üçün Vətən hər şeydən öncə gəlirdi. Dost kimi mənə də tövsiyə etdi ki, gəl, bir yerdə gedək. Beləliklə, Teymurun istəyi ilə könüllü olaraq döyüşlərə qatıldıq.

Anası Qüdrət Həsənova deyir ki, müharibə vaxtı Teymurun səhhətində problem yaranmasına baxmayaraq, o, geri dönmədi. Daşkəsəndəki hərbi hospitaldan qayıdandan bir gün sonra yenidən döyüşlərə atıldı. "Hətta biz çox çalışdıq ki, müalicəsi tam başa çatmamış cəbhənin ön sıralarına getməsinə əngəl olaq. Amma buna etiraz etdi, dedi ki, mən getməyim, son getmə, bəs kim getsin. Komandiri də ona deyirdi ki, ailəlisən, uşağı olanları yuxarı (yəni dağın döşünə) aparmırlar, sən aşağıda qal. O isə bildirirdi ki, mən daha təcrübəliyəm, bu əsgərlərin qabağında mənim kimisi getməlidir".

Teymur Həsənovun komandirinə son sözü isə belə olub: "Mənə bir şey olsa, anamdan əvvəl qardaşıma deyin, o, bu dərdə dözməz".

Amma neyləməli, müharibənin öz qaydaları var...

Bir müddət sonra Teymurun komandiri onun əşyalarını ailəsinə göndərir.

Çantasından çıxan əşyalar hər kəsin göz yaşlarına səbəb olur. Çünki onun "ölüm medalyonu"nun içində "Ana, ağlama", "Ata, ağlama", "Siz dəyərlisiniz" sözləri yazılmışdı.

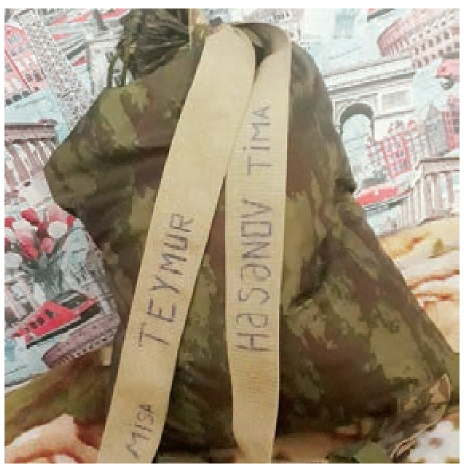

Teymur Həsənov Ermənistan silahlı birləşmələrinin işğalı altında olan torpaqların azad edilməsi və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda başlanan İkinci Qarabağ müharibəsində Cəbrayılın, Füzulinin və Qubadlının azadlığı üçün gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. 25 oktyabr 2020-ci ildə Qubadlı rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı həlak olmuşdur. İkinci Şəhidlər xiyabanında əbədiyyətə qovuşmuşdur.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan sıravi əsgər Teymur Həsənov hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə" "Cəsur döyüşçü", "Qubadlının azad olunmasına görə" medalları ilə, habelə III dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilmişdir.

Bu orden və medallar Teymurun yaşadığı evdə onun ailəsi tərəfindən yaradılmış guşədə ən önəmli yerdə qoyulmuşdu. Burada igid döyüşçünün yoldaşları ilə şəkilləri, hərbi geyimi, "ölüm gülləsi" deyilən boş gilizin içərisində öz əli ilə valideynlərinə ünvanladığı qeydlər, çantası və cibindən çıxan pullar çox diqqətçəkəndir. Cəbhəyə yollanmazdan əvvəl qızı Xədicə, oğlu Məmməd, həyat yoldaşı və ailə üzvləri ilə çəkdirdiyi xatirə şəkillər baxanları kövrək düşüncələrə qərq edir.

İgid döyüşçünün ailəsi, 15 yaşlı qızı və 11 yaşlı oğlu onun arzularını yaşadır. Qızı Xədicə dərs əlaçısıdır, Dəyanət liseyinin 9-cu sinfində oxuyur. Deyir: - Yaxşı oxumaqla atamın ruhunu şad edirəm. O, çox istəyirdi ki, dərs əlaçısı olum, məktəbi bitirəndən sonra pedaqoji təhsil alım, müəllim olum. İşləyəndə şagirdlərin ilk növbədə savadlı və vətənpərvər olmalarına çalışacam. Qoy onlar da Vətən müharibəsinin şəhidləri, qaziləri, bir sözlə, iştirakçıları kimi vətən təəssübkeşliyi ilə böyüsünlər.

Məmməd isə 11 yaşındadır, Nərimanov rayonu 258 N-li məktəbin 4-cü sinfində oxuyur. Deyir ki, məktəbi bitirəndən sonra hərbçi olacam, mənə çoxları "şəhid oğlu" yox, "qəhrəman oğlu" deyə müraciət edir. Bu, məni çox qürurlandırır. Hərbçi olub atamın yolunu davam etdirəcəm.

Şəhid döyüşçünün ailəsi dövlət qayğıları ilə əhatə olunub. Ailə Prezident təqaüdü ilə, habelə Xocasən qəsəbəsində 3 otaqlı mənzillə təmin olunub. YAP Yasamal rayon təşkilatının inzibati binası, 8 Noyabr metrostansiyası qarşısında və 4-cü mikrorayonda Zəfər parkında Teymur Həsənovun şəkli vurulub, MİDA yaşayış kompleksində adına küçə verilib.

Teymurun oxuduğu Yasamal rayonu 153 saylı orta məktəbin qarşısında barelyefi quraşdırılıb, oxuduğu sinif otağı xüsusi olaraq onun adı ilə əbədiləşdirilib. Burada onun məktəb illəri şəkilləri, tədbirlərdə iştirakı, idman uğurları, idman mükafatları, həmyaşıdları və müəllimlərinin xatirələri, mətbuatda onun haqqında yazılan məqalələr və sairə yer alıb. Vətənpərvərlik mövzusunda tədbirlər, görüşlər, tarixi günlər bu otaqda keçirilir.

Ölkə gəncliyinə nümunə kimi tanınan Teymur Həsənovun ali təhsil aldığı Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında da xatirəsi ehtiramla anılır. Akademiyada onun döyüş yolunu əks etdirən guşə yaradılıb. Əlaçı tələbələr üçün şəhid Teymur Həsənov adına təqaüd təsis edilib.

Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətində də beş medallı, bir ordenli, vətənpərvərlik nümunəsi ilə əbədiyaşarlıq qazanan igid döyüşçü Teymur Həsənovun xatirəsi daim əziz tutulur. Rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə hər il sentyabrın 29-da Teymur Həsənovun ailə üzvlərinin, yaxın dostlarının, tələbə və döyüş yoldaşlarının, habelə ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə anım mərasimi keçirilir. Məzarı ziyarət edilir, üzərinə gül-çiçək dəstələri qoyulur, ruhuna dualar oxunur.

Şəhid Teymur Həsənovun ruhu şaddır ki, onun uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucaldığı Qubadlıda, Füzulidə, Cəbrayılda, ümumən erməni işğalından azad edilmiş torpaqlarımızda bu gün böyük bərpa və quruculuq işləri gedir. Keçmiş məcburi köçkünlər tədricən öz yurd-yuvalarına qayıdırlar və Böyük qayıdış uğurla davam etdirilir.

Rəhman SALMANLI,
İlham BABAYEV (foto),
"Azərbaycan"